

SUOMI.

Tilaushinnat ovat:

	Mikkelin kaup.	Postikonttoreissa
koko vuodelta 4: — p.	5: 50 p.	
$\frac{3}{4}$ vuodelta 3: 25 p.	4: 40 p.	
$\frac{1}{2}$ vuodelta 2: 25 p.	3: 25 p.	
$\frac{1}{4}$ vuodelta 1: 50 p.	2: — p.	
Asiamiesten luona		Wenäjällä
koko vuodelta 4: 50 p.	2 r. 50 k.	
$\frac{3}{4}$ vuodelta 3: 50 p.	2 r. — k.	
$\frac{1}{2}$ vuodelta 2: 50 p.	1 r. 50 k.	
$\frac{1}{4}$ vuodelta 1: 75 p.	— r. 80 k.	
Amerikassa koko vuosik. $1\frac{1}{2}$ dollaria.		
Yksityiset numerot 10 p.		
Kotia kantamisesta kaupungissa 50 p.		

Soinin Suomeni hyväksi, Maani marjan kasvavaksi.

Mikkelissä, Lauantaina 14 p. Joulukuuta.

Lehti ilmestyy:

joka Keskiviikkona ja Lauantaina klo $\frac{1}{9}$ aamulla ja jaetaan O. B. Blomfeltin paperikaupassa sekä Kauppiain H. Görstrandin A. Westerholm'in A. Kyander'in, W. Hyryläisen, D. Pulkisen, J. Kallioisen, M. Hamusen, J. F. Waljakan, A. Pylkkäsen kaupapapudeissa ja sokurileipuri H. Miettisen luona, joista paikoista saapi myös lehteä tilata.

Kuulutuksia ja Ilmoituksia vastaan otetaan O. B. Blomfeltin paperikaupassa. Hinta 10 penniä pieneltä riviltä takasivulla, ja 15 p. etusivulla. Ruotsinkieliset suomennotetaan ilman eri maksua. — Vaihdoilmoituksia välitetään muihin lehtiin.

N:o 100.

Kirkon — valtion — kodin — koulun — kirjallisuuden — talouden asioita varten.

Toimittajat: J. PÄIVÄRINTA (päätoimittaja); K. LEHTONEN. — Toimituspaikka ja konttori lehden kustantaja O. B. BLOMFELT'in talossa.

1889.

Uusi Kelloseppä-liike, Weljekset Rettunen { Mikkelin, 53. Aleks. katu 53. { Toimittaa huolellisesti, sääntillisesti ja mitä halvimalla kaikkia kelloseppä ammattiin entinen kansak. kartano. { kuuluvia töitä, sekä myy kellotavaroita.

3:na sunnuntaina Adventissa jaarna:

Maaseurakunnan kirkossa puolisäpösaarnan pastori Hemmer.

Kuolleita: Talollinen Heikki Laurikainen, Soitafasta, 50 w. w.; talollinen Mefander Penttinen, Harjumaasta, 51 w. w.; talollinen Herman Hämmen, Söastjärveltä, 59 w. w.; talollinen Ruuska Pefonen, Oittolanntemeltä, 67 w. w.; leipurin lapsi Toimo Heikki Riewonen, kaupungista, 11 f. w.

Päivälista.

Kuvernöörin virasto avoinna joka arkipäivänä klo 11—2.
Läänin rahasto arkipäivinä klo 11—2.
Maanmittauskonttori klo 11—2.
6:nen Mikkelin tarkk'ampuja pataljoonan kanslia avoinna joka arkipäivänä klo 11—2.

Seurakunnan kirkkoherran kanslia on avoinna joka arkipäivä kello 9—12 epp. jos eivät välttämättömästi toimitettavat muut virkatoimitukset sitä estä, ja lauantaina myös perästä puolenpäivän kello 6:teen asti. Kyläinluokin ja henkikanon ajalla on kanslia avoinna ainoastaan lauantaina.

Lääketohrtori W. Timgrén tavataan joka päivä klo $\frac{1}{2}$ 11—12 ja 4—5 päivällä kauppias A. Mannisen talossa Raati-huoneen- ja Mikonkadun nurkassa.

Lääketohrtori Backman tavataan kauppias Mannisen talossa Etelä-Koulukadun varrella joka päivä klo 8—10 ja 4—5 päivällä.

Lääninlasarettiin otetaan joka päivä sairaita kello 11 ja 12 välillä. Tapaturmaisia otetaan kaikkina hetkinä vuorokaudessa.

Lääketohrtori H. Hällström tavataan lääkeasioissa kotona joka päivä klo 9—11 ja 4—5 päivällä.

Kaupunginkassööri V. A. Rönmark tavataan kotona joka arkipäivä, paitsi tiistaina, klo 9—10 ja 3—4 päivällä.

Suomen Pankin konttori avoinna joka arkipäivä klo 10—2 päivällä.

Mikkelin läänin säästöpankki avoinna G. Laasosen perillisten talossa N:o 174 Mikonkadun varrella joka keskiviikkona ja lauantaina klo 5—6 j. p. p.

Sisäänpanosta alla 300 m. annetaan $\frac{4}{10}$, suuremmasta $\frac{3}{10}$ $\frac{10}{100}$.
Yhdyspankki klo 9— $\frac{1}{2}$ 11 talossa N:o 76 Nikolainkadun varrella.

Maistraatti istuu joka arki maanantaina ja keskiviikkona klo 10—.

Tullikammari on auki joka arkipäivä klo 9—7 päivällä.

Kutsuntatoimiston kanslia auki joka päivä kauppias Mannisen talossa Raati-huoneen- ja Mikonkadun kulmassa.

Rahatoimikamari avoinna toistaiseks Raatihuoneella joka arki tiistaina klo 9—11 aamupäivällä.

Sähkölennätinasema auki toistaiseksi:

Arki- ja Juhlapäivinä kello 8—2 ja 5—7. Sunnuntaina 9—11 ja 5—7.

Mikkelin Postikonttori

pidetään auki

Lähtöpostia varten:

Arkipäivinä kello 8—12 e. pp. ja kello $\frac{1}{3}$ 3— $\frac{1}{5}$ j. pp.
Sunnuntaina ja juhlapäivinä kello 8—11 e. pp.

Tulopostia varten:

Arkipäivinä kello 8—12 e. pp. ja kello $\frac{1}{3}$ 3— $\frac{1}{5}$ j. pp.
Sunnuntaina ja juhlapäivinä kello $\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 12 e. pp.

Kirjelaatikon kaupungilla tyhjenetään:

Rautien postiin joka päivä kello 8 e. pp. pohjoiseen ja kello 5 j. pp. etelään. Sunnuntaina Ristiinan, Hirvensalmen ja Kangasniemen postiin.

Maanantaina Lappeenrannan ja Ristiinan postiin. Tiistaina Juvan postiin. Keskiviikkona Kangasniemen postiin.

Torstaina Hirvensalmen postiin. Perjantaina Juvan ja Ristiinan postiin.

Laatikko postikonttorin seinällä tyhjenetään vähä ennen jokaisen postin lähtöä.

Postit lähtevät:

Joka päivä rautateitse pohjoiseen kello 10,5 e. pp., etelään klo 6,39 j. pp. Sunnuntaina Hirvensalmeen ja Ristiinaan klo 11 e. p. p., Kangasniemeen klo 12 päivällä.

Maanantaina Lappeenrantaan Ristiinan kautta klo 12 päivällä.

Tiistaina Juvalle kello 11 e. pp. Keskiviikkona Kangasniemeen klo 12 päivällä.

Torstaina Hirvensalmeen kello 11 e. pp. Perjantaina Juvalle ja Ristiinaan klo 11 e. pp.

Postit saapuvat:

Joka päivä rautateitse etelästä klo 9,50 e. pp., pohjoisesta kello 6,29 j. pp. Sunnuntaina aamulla Kangasniemestä, Hirvensalmesta ja Ristiinasta.

Maanantaina iltasella Juvalta. Keskiviikkona aamulla Lappeenrannasta (Ristiinan kautta) ja Kangasniemestä.

Torstaina aamulla Hirvensalmesta, iltasella Juvalta.

Perjantaina aamulla Ristiinasta.

Huom.! Rautatien pohjoispostiin ovat tavarapaketit, vapaakirjeet ja vakuutetut postilähetykset viimeistään samana aamuna kello 8 $\frac{1}{2}$, kuin myös Sunnuntaina ja Keskiviikkona Kangasniemen postiin kello 10 e. pp. ja Maanantaina Lappeenrannan postiin kello 10 e. pp. ynnä Tiistaina ja Perjantaina Juvan postiin kello 10 e. pp. postikonttoriin sisäänjätettävät.

Rautatiejunat:

Sekajuna n:o 181 tulee etelästä 9,50 epp

" " lähtee pohjoiseen 10,5 " "

" n:o 182 tulee pohjoisesta 6,29 jpp.

" " lähtee etelään 6,39 "

Tavarajuna n:o 481 lähtee pohjoiseen maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 6,55 j. pp.

" n:o 482 lähtee etelään keskiviikkona, perjantaina ja sunnuntaina klo 10 e. pp.

Kurssit.

Suomen Pankki Jouluk. 9 p.

Myynti-kurssi. Osto-kurssi.

	M. p.	M. p.
Pietari	l. n. 271	267 — 100:ltä r.
Lontoo	l. n. 25: 40.	—
	90 p. 25: 15.	25: 03 pun:ltä st.
Parisi	l. n. 100: 40.	—
	90 p. 99: 70.	98: 90
Antwerpen	l. n. 100: 20.	—
	90 p. 99: 50.	98: 70
Hampuri	l. n. 124: 30.	—
	90 p. 123: 20.	122: 60
Lybckki	l. n. 124: 30.	—
	90 p. 123: 20.	122: 60
Berlin	l. n. 124: 30.	—
	90 p. —	122: 60
Frank. a. M.	l. n. 124: 30.	—
	90 p. —	122: 60
Amsterdam	l. n. 209: 50.	—
	90 p. 208: —	206: 40
Tukholma	l. n. 139: 30.	138: 60
Kristiania	139: 30.	138: 50
Köpenham.	l. n. 139: 30.	138: 50

W. P. K.

Iltahuvi

Sunnuntaina t. k. 15 p:nä Seura-huoneella.

Ohjelmaan kuuluu

Kuvaelmia,

Laulua ja Tanssia.

Sisäänpääsy 1 m:ka 50 piä herroilta, 75 piä naisilta, 50 piä koulunorisilta ja lapsilta.

Huvi alkaa kello 7 iltasella.

Toimikunta.

Svenskt möte kl. 7 e. m. om. mandag Likolampi Nymans gård. Ämne: Skilnad mellan önska och vilja.

Suomalainen kokous sunnuntaina klo 6 j. pp.; tiistaina, torstaina ja perjantaina klo $\frac{1}{6}$ Likolammin osassa, Nymannin talossa. I. Mansner.

Tänään tullessa:

Joulu-onnentoivotuskorttia

ihan uusia lajia, joita ennen ei ole löytynyt kaupassa.

O. B. Blomfelt.

I dag inkommet:

Jul-gratulationskort

alldeles nya sorter, som tillförene intet funnits i handeln.

O. B. Blomfelt.

Ilmoitus.

Yhdyspankin konttori

pidetään auki Tammiukuun 1 päivästä 1890 joka arkipäivä kello 12—2 päivällä. Mikkelissä Joulukuussa 1889.

Toimikunta.

Laiteltu varasto aivan nuoria

Kotimaan Konvehtia

sopivia joulupuuhun,

1 mrk. naula korkeampiin

hintoihin y. m. kaikenlaisia

leivoksia helpolla

HEIKKI MIETTISELLÄ.

Saatuamme siihen painonlihallitusten suostumuksen, painatamme tänä päivänä sen kirjoitusten eriuskolaislaista, joka kiellettiin 95 n:rosja julkaisemasta.

Eriuskolaislafi.

„Askel eteenpäin“, kuuluu yleensä kehuttavan, kun waan joku muutos yhteisen elämän alalla on saatu aikaan, usein liikenmin ajattelematta, onko todellakin tuo muutos hyödyksi tai vahingoksi. Eikä liene ihan tavatonta, että filloinkin, kun asian päättäminen on waisten omaa wakuutusta, lohdutellaan itseään ajattelemalla: „askel eteenpäin on kuitenkin astuttu“. Ei fowijis sitäkään hymeeffii panna, jos moni, joka ei voi hywäffysä sitä muutosta meidän kirkollisissa oloisamme, jona uusi eriuskolaislafi on pidettävä, koettaa rauhoittaa mieltänsä tällä lohdutuksella.

Me puolestamme uskaamme epäillä, owatto kaiffi askeleet, jotka ihmis-

nan ja kansojen elämän urilla astutaan, askeleita eteenpäin. Ja me epäilemme warjinkin, onko wasta wahwistettu eriuskolaislafi femmoijeffi fanottawa.

Wastustamatta oli eriuskolaislafi meillä tarpeellinen. Mutta onko sen kautta fanottu, että mikä eriuskolaislafi tahansa on edistymistä? Lienee wahhastaan tunnettu asia, että wäärin alkuun pantu työ saattaa asian oikealle päättämijelle monta wertaa suuremman waitfeuden, kuin jos ei laisinkaan siihen omistumijelle tarpeelliset edellytykset. Ja tämä pitänee warjinkin paikkansa lainjäädännön alalla, misjä työn tulos nopeasti iskeytyy kaiffiin oloihin wetään ne mukaansa uufille fuunnille, ja misjä tuhannet ahnaat kädet owat walmiina puoleensa repimään ja omanansa fiinni pitämään kaiffi, josta woidaan toiwoa olewien olojen funtoamista. Jos uusi lafi johdonmukaisesti perustuu asian todelliseen laatuun ja ajan todellisiin tarpeisiin, synnyttää se myös todellista edistymistäkin. Mutta jos se waan on tulos fatummaifesta erilaatuisten waatimuffien ja niistä syntyneiden mahdolfi-fuuffien yhteensowittelemisestä, on myös fatumuffien huostaan jätetty, synnyffkö siitä mitään hyödyllistä. Wimmemaintulla tawalla on meidän uusi eriuskolaislafimme syntynyt, ja sentähden ei se myöskään wastaat tarkaitustansa.

Jokaisen oikean eriuskolaislain loppu-tarhoitus on kai, sen ohessa kun se pyytää ulkonaisesti järjessä lahojen fuhetta kirkkoon ja waltioon, olla wälittäjänä todellisen uskon-elämän synny-miselle ja fäilymiselle. Eiihen taas kuuluu niillä aloilla, joihin lainjäädännön waitfutus ulottuu, kolme pääkohtaa: kirkon ja waltion eroitus tois-jistanja — omantunnon waf-paus — ja Kristuksen ewanfe-liumin puhdas faarna.

Wasta filloin woi kristillinen elämä häiritfemättä kaifin puolin warttua ja tuoreena pyffä, kun kirkko ei ole riip-puwainen fille wieraista walloista. Jos

ei yffityinen, niin ei woi kirkkokaan lahta herraa palwella. — Wasta fil-loin woi elämä usko pyffä feurakun-nassa wireillä, kun ei luoteta ulkonai-fiin fuojelijoihin, waan yffin Häneen, jolle on annettu kaiffi woiwa tawaa-fa ja maan päällä. — Kirkon ei tule olla femmoijessa fuhteesa waltioon, että waltio woiwasfa olewien lafien kautta woi waatia kirkolta niitä, jotka fottiwat kirkon henfää wastaan.

Tämmöifien wapauden waltitesfa woi fuitenkin kirkon ja waltion wäli muo-dostua eri tawoilla. Joko elää kirkko femmoifien waltion rajoisfa, joka ei tun-nusta sen oppia, niintfui oli efimerkiffi martyri-kirkon laita enfimmäifinä wuofi-fatoina; tahi tunnustaa waltio kirkon oppia ja on fiten aatteellifena henfi-lönä kirkon jäjen. — Waltio on kan-fan ja kansallishengen lafikantainen il-miö ja toteuttaja. Jos kansa kokonai-fuubesfaan tunnustaa usfoa tahi toista, painuu luonnollisesti tämä kansan us-fonalainen mieli kaiffiin niihin waltion toimintoihin ja laitokfiin, jotka owat jonkunmoifesfa yhteydesfä kansan hen-fifen ja fiweellifen elämän kansfa. Waltiolla on fiten oikeus, ja fillä on fiihen welwollisuuskin, walwoa, etteinwät epäkirkollifet ainefjet sen waitfutukseen fuuluwien wälikappaleiden kautta pääfe tunfeutumaan kansan elämään ja fiinä waurastumaan. Kristillifen kansan oi-feuden ja welwollisuuden toteuttajana on fillä jefä oikeus että welwollisuus pitää huolta efimerkiffi siitä, etteinwät niihin oppilaitokfiin, jotka kansa waltion kautta woiwasfa pitää, pääfe tunfeutu-maan epäkristillijä mielpiteitä. Ja niiden kansalaisten, jotka kaswattawat lapfiansa näisfä oppilaitokfisfa, on niin-ikään oikeus ja laftenja puolesta wel-wollisuus waatia waltion antamata turwaa lapfillefnsa. Tämä on kansan ja waltion omantunnon waf-paus. Ja se on kaiffien tärkein ja kallihin. Wäärpydeffi tahi wainoffi toifin ajattelewaa yffilötä wastaan ei woi millään oifeudella tätä fanoa, koska tietysti waltion wirat ja waitfutusalat eiwät ole olemasfa wiran toimittajia ja palkan kantajia warten, waan koko kansaa ja sen fiwistystarpeiden täyttä-mistä warten. — Päinwastoin tefee jofai-nen waltion welwollisuuden toimefpa-nija, joka ei täsfä kohden toimi yhtey-desfä kristinusfoa tunnustawan waltion welwollisuuden kansfa, rikoffen oman-tunnon wapautta wastaan ja tefee fa-masfa hiljaisen, mutta sitä waaallifem-man kapinan kansan wapautta was-taan.

Uusi eriuskolaislafi ei ole täsfä koh-den tehnyt tehtäwäänsä. Sen kautta on annettu waltiolle oikeus ja famasfa welwollisuus melkein kaiffiin wirkoihin ajettaa henkilöitä, jotka eiwät tunnusta ewanf. luth. oppia. Wraamattoman painawa askel on fiten tehty Suomen

waltion irrottamiseksi päin lutheruksen opin tunnustamisesta. Jos tämä päätös on sopuissuomussa Suomen kansan yleisen mielipiteen kanssa, on se surullinen todistus siitä, ettei kansamme enää tunnusta lutherilaisen kirkon oppia. Jos se ei niin ole, ovat todellakin suuressa edessäwastauksessa Jumalan ja kansan edessä ne waltioapäinämiehet, jotka ovat ottaneet osaa tähän päätökseen. Se eivät ole ainoastaan olleet avullisina Suomen waltion irrottamisessa ew. lutherilaisesta kirkosta, vaan he ovat tehneet sen selwällä tiedolla siitä, että tämä päätös on jyrkässä ristiriitaisuudessa sitä mieltä vastaan, joka wallitsee Suomen kansassa. Se on ensimmäinen suuri wika meidän eriuskolalaisissa.

Mutta ei siinä kyllin, että nyt lainmukaisesti saattawat wirkoihimme astua kaikkia kristillisiä uskonoppia tunnustawat kansalaiset. Ei ole edes, — ja se olisi kuitenkin ollut vieläkin tärkeämpi, — ei ole edes pidetty huolta siitä, että kristinuskoa suorastaan kieltävät pakanat, joiden lukumäärä meidän maassamme on ehkäpä yhtä suuri kuin lutherilaisien, olisi estetty lutherilaisen waltionne laitoksissa waikuttamasta. Tämä taas sen johdosta, ettei ole kristinuskon sifimpien vaatimusten mukaan suotu täydellistä omantunnon wapautta yksijäisille. Kirjko kantaan yhä omallatunnonansa suuren joukon kristuksen nimen wastustajia ja pilkkaajia*), jotka he taas, kiusustellen kirkon „pakkon“ johdosta, paaduttawat omaatuntoansa sitkeään wihaan kristinuskoa vastaan. Yhtepintaisella wäkiwäliuudella säilytetään täten kirkon helmoissa myrkky, joka tunkeutuu yhä sywemmäksi sen omiin jäseniin, ja joka sen wälwäminnän waikutusta, mitä enemmän kirkon ahdistawat tiheet pakoittawat sitä woiwiansa ponnistamaan. Sillä aifaa kun awoin sylin walmistetaan tilaa eriämään niille, jotka vielä kirkon periaatteiden mukaan woiwat olla kirkon jäseninä, jos tahtowat, pidetään wäkiä kiinni niistä, joita kirjko ei saa ominansa helmoissansa pitää.

Apostoli Johannes todistaa: „Jokainen henki, joka ei tunnusta Jესusta Kristusta lihaan tulleet, ei se ole Jumalasta: ja se on antikristuksen henki“. Semmoisia ei pidetty mahdollisina olakensa seurakunnan jäseninä apostolien aikana. Nyt kuuluu heistä suloinen sanoma: „kirjko itse ei hylkää ketään helmastansa, se ei heitä sairaita kadulle, pitääkseen siisäilmaa puhtaana**). Niiden, jotka semmoisia kirkon puolesta wakuuttawat, ja jotka muka kirkon puolesta toimivat sen mukaan, tulisi mieleensä muistuttaa, että martyriaikana kirkon yfimieliellä suostumuksella suljettiin ulos kirkon yhteydestä ne, jotka tuskallisimpienkin waiwojen wottamina wästen tahtoaan kielsivät Kristuksen nimeä. Nyt ovat fairasparfina wästen omaa tahtoaan säilyttewät ne, jotka sydamensa yltäkylläisyystä pilkkaawat ja iwaawat Wapahtajaansa. Ei se meno ole Jumalan sanan mukaan. Suljettakoon kieltäjät ulos, annettakoon heille sitä wapautta, jota he sydamensa orjuudesta haluawat; annettakoon heidän mennä, minne he tahtowat, huolimatta siitä, onko heillä „seurakunta“ tai ei, annettakoon heille oikeus perustaa omia oppilaitoksiaan omilla woiwillansa ja omilla waroillansa — mutta suljettakoon heidät myös tarffaan ulos kaikista lutherilaisen waltion nimenomaisista waikutusalloista. Wiimemainittu meno on kerrassaan mahdoton, niinkauan kun heidät wäkiwäliuudella pidetään kansan kirkon helmoissa. — Waaraa waltioille! — waaraa kansalle! — Waaraa monta wertaa suurempaa on wäärin ja salafesti pidellä wihollista omaa leirisä ja pakoittaa häntä siellä salafesti tuhottansa walmistamaan, kuin awonajella kentällä kunnollisesti miekkaa hänen kansansa mittaella. Ja oli waara miten misäkir suurempi — Herra elää, ja „hänen kätensä on vielä ojennettu!“ — „Kirottu olkoon“ sitä wastoin, janoa hänen oma sanansa, „se joka tekee lihan itsellensä käsiwarrefsi!“ — Nämät yfityisten oman tunnon wapauden vaatimukset on uusi eriuskolaislati jättänyt täyttämättä, ja siinä on sen toinen suuri wika.

Jos niin on pakanoille ojojettu rakkautta sillä, että he wäkiä pidellään kirkon hellissä helmoissa, niin on sitä wastoin lohkolaisille walmistettu kaikki niin mukawaksi kuin suinkin, kun he waan woiwat todesti saada, että he ovat protestanttisia. Ew. lutherilaisen kirkon tulee monessa kohden palwella lohkolaisia, joskus tawallakin, joka woi sen omaatuntoa loukata. Ei, näet, siinä kyllin, että sen tulee, kun asianomaist niin waatiwat, awoliittoon kuuluttaa lohkolaisia, — muutamain sen jäsenten, kansakoulun, näet, ja alkeisoppilaitoksen johtajan tai rehtorin sekä asianomaisten kouluneuvoston tulee tarwittaessa pitää huolta siitä, että lohkolaisuuteen kuuluwa lapsi saapi uskonnon opetusta siinä seurakunnassa, mihin se kuuluu, waikka tämä opetus heidän mielestään olisi aiwan wäärä. Emme suinkaan katso suotawaksi koettaa wäkiwäliuudella estää lohkolaisen uskonwapautta, mutta määrätysset semmoiset kuin wastamainittu ei woi muuta kuin hälwentää puhtaan ew. lutherilaisen opin arwoa, niinkuin yleensä tuntuu siltä, kuin tämä lutherilaisen waltion antama laki, pitäisi mitä protestanttista lohkolaisuutta tahansa yhtä oikeaoppisena kuin lutheruksen kirkossa woimassa olewaa puhdasta ewankeliumin saarnaa, — kuten sekin olisi walmis tyytywäisenä lausua: „toiwotaan että wireämpi uskonmollinen elämä korwaa sen, mitä epäilemättä menetetään turwailiudessa ja ulkonaisessa järjestyksessä“. — Ei ole uskonmollinen elämän wireys siinä, että paljon ulkonaisissa menoissa puhataan ja teuhataan, päinwastoin sammuttaa juuri tämä ulkonainen telmeily, jota on lohkolaisille niin omituinen, sen todellisen ja sijällisen wireyden, joka yfien syntyy siten, että puhdas sana hiljaisella ja siwellä mielellä vastaanotetaan. — Että kirjko wastamainitulla tawalla on tehty wäärän lohkolaisopin palwelijaksi, jonka kautta Kristuksen puhtaan ewankeliumin saarna kansassamme kirkon omasta toimesta alemmetaan, katomme uuden lain kolmanneksi suureksi wiaaksi. — Yfityispuutteisiin, joita mielestämme on useita, emme tällä kertaa kajoa, sen waan yllämainittujen johdosta lopuksi janoimme: wakuuttamme on, että kansamme siwistystyössä on eriuskolaislain kautta astuttu suuri ehkäpä auttamaton „askel taaksepäin“.

Huomautus

Maamme koulunopettajille. Kauan katiwattu ja odotettu yleinen koulunopettajain kokous on nyt lopultakin kokoonkutsuttu. Koulunrehtorien kautta ovat opettajakunnat tilaisuudessa ilmoittamaan mitä kysymyksiä he tahtowat koulukessä keskusteltawiksi. Toiwottawaa olisi, että kaikki maamme opettajakunnat keskusteluyksymykseksi waatiwivat julistuksen oppilaiden koulumafuista, joka on määrätty ensi lukuwuoden alusta käytettäväksi. Koulunopettajain on ennen kaikkea welwollisuus ilmituoda mielipide, jonka he kaikkein parhaiten tietäwät olewan koko kansan.

Pyydämme muita sanomalehtiä yhtymään tähän toiwomukseemme.

U. S:sa N:o 289 luetaan seuraava:

Huomautus maamme pedagogille.

Arwatenkin suuri osa maamme pedagogista työskentelee suomalaisissa kouluissa ja vieläpä siinä wiraustessa, jomoinkin muissa semmoisissa ammateissa, joissa suurempaa yleiswistystä waaditaan, suomalaisuus jo on warfin perehtynyt. Eiköhän sen wuoksi jo olisi aiwa ja sopiwa tilaisuus toimeenpanna suomenkielistä pedagogillista aikafauskirjaa? Mitään taloudellista waikutusta ei tällä aikafauskirjalla warmaankaan olisi wotettawana suuremmassa määrässä kuin muilla aikafauskirjoilla; päinwastoin tulisiwat ehkä taloudelliset huolet tässä yfityksessä wähemmiksi kuin monen muun aikafauskirjan suhteen. Vielähän semmoisen aikafauskirjan eni wuonnafin saisi toimeen, ellei alusta wuotta niin ainakin muutama numero.

Koulu-afioita harrastawa.

Tähän toiwomukseen mekin hartaasti yhdyimme.

Kotimaan uutisia.

Seurakunnallisia tietoja.

— **Hippakunnan sanomia.** (Turun.) Tutkimon wafinaisen pappiswiran saamista warten on suorittanut Turun uomiokapitulissa kirjoherranapulainen Tammelas M. Tarkkanen, jonka tiedot korkeimmalla kiitoksella hywäksyttiin.

— **Kappalaisen waalisia kiwennawalla** marraskuun 8 p:nä saivat ääniä Hiitolan kappalainen T. Hagelin 1,105 markan ja Kälviän kappalainen B. B. Ebeling 59 m:kan 20 pennin äänen.

— **Kuoluit.** Tiistaina 10 p. t. f. ehtoolla kuoli äkkiä sydämen halwauksen läänin promasti Ewert Brynolf von Konow, Enon pitäjän pappilassa, 60 wuoden iässä.

Yliopisto ja koululaitos.

— **Porin suomenkielinen alkeiskoulu.** Reif. Majesteti on suostunut siihen, että neliluokkainen suomenkielinen alkeiskoulu Porissa jysylukufandan alusta w. 1890 laajennetaan täydelliseksi lyseoksi siten, että waltio kerrassaan ottaa huostaansa neljä yfityistä jatkoluokkaa.

— **Erivapautus.** Luutnantti G. D. M. Sahlanin hakemuksen saada erivapautusta opettajakandidatituttinnosta päästäkensä wendäjankielen kolleganwiran Miffelin lyseossa on myönnetty.

— **Uusi julistus.** Koululaitoksen yfihallituksen alamaisesti efitettyä, mistä ajasta alfaen armoll. julistusta 22 p:ltä elokuita 1889 on käytettävä, on keif. senati määrännyt, että sitä on käytettävä eni lukuwuoden alusta.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Kansanwalistusseuran toimituksia** LXVIII Henry M. Stanley'n nuoruus ja enimmäiset tutkimusmatkat Afrikan sijamaissa. Kirjoittanut B. Laagus.

„Mikamme kuwia 1. Rowellikoelma. Kirjoitti Mikio.“ 76 siw.; hinta 1: 25.

„Selfingissä opissa ynnä muita kertoelmia. Kirjoitti Emil Wainio.“ 137 siw.; hinta 1: 60.

„Kotaja. Kertomus Wiron kansan entisillä ajoilla. Kirjoittanut E. Bornhöbe. Wiron kielestä suomenantut Lilli Lilius.“ 90 siw.; hinta 1: 10.

Gra Hj. Hagelbergin kustannuksella on ilmestynyt:

„Tiikerin pyydystäjä. Kirjoittanut Katteini Wayne Reid. Suomentanut —r. —r.“ 286 siw.; hinta 2: 25.

„Gräs rukous. Tarina. Kirjoittanut Carmen Sylwa, Rumenian turingotar. Suomentanut J. J.“ 60 siw.; hinta 50 p.

„Kaarlo Tiira. Rowelli. Kirjoittanut Wilho Soini.“ — 90 siw. Hinta 1 m. 25 p.

„Ystäwällisiä neuvoja nuorukaisille. Kirjoittanut J. E. Kyle Suomentos.“ — 92 siw. Hinta 85 p.

— **Suomen Metjänhoitolehtiä** on n:o 4 ilmestynyt ja sen sijallus on: Lufijalle. — Katjabus metjänhoiton lehtityyteen wiime wuolina. — Kirj. B. B. G. — Willä tawalla metjänhoito

oli järjettävä yfityisten tiloilla Suomesa. — Kirj. Th. E. Kartta Suomenmaan krunnunmetfistä tarkastus- ja hoitopiirittain. — Porokarjan fuhbe metjänhoitoon. — Kirj. Verih E-n. — Lohkohaffaus ja harwennushaffaus. — Läheltä ja kaukaa. — Katkasanjan waikutus puun kstawäisyhteen. Puunauhon käyttäminen karjanwaintona. Joulukuusten haffaufesta. Sana-luettelo. Wirka-afioita.

Muita uutisia.

— **Tappiokin tarjona.** Kansallisuusafian ebistymisestä Dulun ja Wiipurin kaupunkien waltuusiemiens waalisia ilmoitimme wiime kerran ilolla, koska siinä näjimme itäänfui sarastelewan suotuisemman ajan enteitä kansallisuusafialle muuallakin, mutta nuo suotuiset entet eivät ole pitäneet. No mitä on siis tapahtunut? Ei sen suurempaa, eikä wäheppää kuin että Tampereella aiwan supi suomalaisessa paikkakunnassa, on, niinkuin T. E. ilmoittawat, siellä 6 p. t. f. pidetyssä kaupunginwaltuusiemiens waalisia, suomalaisen puolue „loistawasti saanut jelfäänsä“. Ei aiwaakaan suomalaisen puolueen ajetamista ehdokkaista tullut walitusti, waan sen siiaan ruotjalaisen puolueen kaiffi ajetamat ehdokkaat, wieläpä joltifellakin enemmistöillä. Eyy tähän on ollut se että joukko entisiä suomalaisia liittyy ruotjalaisiin, koska he kammofuen kansan paifuwaa waltaa yhteisten afian käfittelyssä tahtowat jäilyttää omia etujaan. Warfinin näkyw raittiusafia oleen jellaisena jirmupöpnä, joka teki waalisia keppofiaan!

— **Influentia** lewiiä lewiamistään. Helsingissä on tuhansia tämän taudin wallasia. Kouluissa tekee se suurta haittaa. Sotawäessä se liittuu; niin myös kirjapainoissa, niin ettei lehtiä saada jäänmöllisesti ilmestymään. — Turussa on se niin wallan päällä, että usein tehdaslaitosten on tähtynyt lopettaa työnsä.

Tämän taudin tähden on koulutoimen yfihallitus antanut molemmille Helsingin tyttökouluille ja Kuopion suomalaiselle lyseolle luvan lopettaa lukufantensa lauwaintaina tämän kuun 14 p. Saminan realikoulu on myös samasta syystä täffi lufufauheffi suljettu. — Niinkään kuuluu ulkomailta että se on jelläfin lewiamään päin.

Muutamet lääkärit pitäwät sen kole-ran edelläkäwijänä toiset wäittäwät sitä wastaan.

— **Kuunetanti** raivoaa Kauhawalla kauhealla tawalla, kaataen toisen uhrin toisen perästä. Sairaala on perustettu, jossa on tilaa 10—12 sairaalle ja johon etupäässä siioitetaan senlaisia sairaita, joita ei woida erottaa eri huonein foton. Sairaala hoitaa neiti Wäntinen Helsingistä erään toisen naishefikon avulla, ja lääkärin tointa hoitaa Lapuan kunnan lääkäri G. A. Backman. (U. S.)

— **Talipalo Amineforsin tehtaassa.** Jiskarista Jouluk. 9 p. Walkea pääfi eilen walloilleen Amineforsin tehtaan generatorirakennuksessa, joka on kaffikertainen, alaferta kivistä ja yläferta puusta. Yläferta paloi tykkäänä, alaferran wahingoitti wesi. Wahingon suuruus wielä tuntematon, koska ei tiedetä, wahingoittuwaatto generatorit, jotka olivat alaferrassa.

Eyytä walkean irtipääsemiseen ei tiedetä wamuudella, mutta arwellaan palon saaneen alkunsa tulenfipinistä. Kun apua tuli Binjaisista ja Jiskarista, saatiin walkea sammutetufi parissa tunnia. (U. S.)

— **Ensi wuoden yleiset kilpa-ajot.** Sittenkuin afianomailta kuwernööreiltä on saatu ehdotukset, minä päiwinä ensi wuoden yleiset kilpa-ajot ovat toimitettawat, on maanwiljelyn-toimituskunta määrännyt janotut kilpa-ajot tapahtuwiksi: Wiipurissa 4 p. helmik., Turussa 11 p. helmik., Jyväskylässä 15 p. helmik., Mikolainkaupungissa 20 p. helmik., Dulussa 27 p. helmik., Kuopiossa 5 p. maalisk., Miffelissä 11 p. maalisk., Hämeenlinnassa 18 p. maalisk. ja Dulunfylässä 6 p. syyskuuta. Alapolitiimes-tari, kollegianasfessori D. A. Ståhlberg on määrätty krunnufamafiehenä olemaan kilpa-ajofissa läsnä.

— **Olutthdas laffantettu.** Roiwiston olutthdas Kurifassa on laffantettu. Se on talokas Juljo Roiwiston rakennuttama ja omistama, mutta on ollut wuokraajan käytettävänä melkein kolo olemassa olonsa ajan. Ympäriällä asuwien kansalaisten ilofii on se tänä jyl-

synä tylfönään suljettu. Sulkeminen ei fuinkaan ole tapahtunut kannattamattomuuden tähden, sillä laitos on hywin kannattanut. Mutta raha ei wietellytkään miehen mieltä. Kiitos ja kunnia tämän johdosta omistajalle. (U. S.)

— **Kuuniamerffejä nhyteettomasta palwelufesta.** Keif. Majestetti on armossa suunut kunniamerkin pitkällisestä, nhyteettomasta palwelufesta muiden muassa 50 wuotifesta palwelufesta entifelle piirilääkäritlle, lääketieteen ja kirurgian tohtori W. E. Schildtille.

— **Lääninfihsterin wirka Kuopion lääninhallitufessa** ovat wiime lauantaina päättäneen hafemusajan kulussa, kuten S. A. tietää, hafeneet: lääninfihsteri Hämeen läänissä A. J. Anderfin, lääninfihsteri Miffelin läänissä B. A. von Jieandt, protokollafihsteri keif. senatissa G. Leopold, waratuomari W. Ryander, apulais-lääninfihsteri Mudenmaan läänissä E. Lagermard ja lääninfamreri Kuopion lääninhallitufessa A. W. Planzing.

— **Wenäjän kieli.** Senaatista on siwiliwirastoille lähetetty kiertofirje, jossa muistutetaan tarkasti noudattamaan jäänmöllisiä arm. Julistufessa 4 p:ltä toufokuuta 1841, jossa säädetään että siwiliwirkaan hafioista muissa fuhteisja yhtä anfiolijista, annettakoon sille etufija, joka paraiten taitaa Wenäjän kieltä. Tämä „fattuneesta fyystä“. — Niin kertoo „Finland“.

— **Suomen jotawäki.** Suomen jotawänen päällikkö on päiwätäsyllä t. f. 5 p:ltä komanant efikuntaupferin Miffelin läänissä, öwerstilunt. G. Sadolinin olemaan jäsenenä lääninfufuntatoimistossa w. 1890.

— **Kuolleita.** Sunnuntaina 8 p. t. f. kuoli Porwoossa ent. piirilääkäri, prof. Drjō Wallgren. Wainaja oli syntynyt Lapträstissä w. 1814, tuli ylioppilaaffi w. 1832, fil. kandidatiffi 1836 ja wihittiin maisteriffi samana wuonna, fuoritti lääkitatieteen kandidatituttinnon w. 1843 ja tuli sijentiaffifi w. 1845 sekä lääkitatieteen tohtoriffi w. 1847. Kunnallisen ja waltiolijien elämän alalla jai wainaja useita luottamustoimia. 1872, 1877—78 ja 1882 ebusti wainaja Porwoon kaupunkia, wieläpä oli w. 1877—78 porwarisfäädyn puhemiehenä.

Wiipurista ilmoitetaan jouluk. 10 p. että kauppaneuvos Wilhelm Røthe waiwai tänään klo 3 j. pp. täällä kuolemaan 64 wuoden ikäisenä.

Miffelin kaupungista ja läänistä.

— **Keskusteluseura** wietti toisja iltana iltamansa Aug. Ahlqwist-wainajan muistoffi. Sijältöfrikka, lämpöisen ja taidolla raketen efitelmän jalosta wainajasta piti ylioppilas J. Sirelius. Maisteri M. Cantell laufui tunnolla Ahlqwist'in ylewan ja ihanan, kirjakkina suomalaisiunta fähfeilewän runon S. G. Porthan'in muistopafsaan wihkimisen johdosta. Ahlqwist'in raiffaita kansalismieliä säweleitä kajahutti sen ohessa fyywästi läsnäolijain fydämiin woiwallinen mieskwaritetti, ja sen kansa waihteli hywin laajaperäinen sekafööri, jota taatulla taidollaan johtaa neiti M. Alopaens. Sitä paifsi saatiin kuulla sulawata pianon ja wiulun soittoa. Lopuffi näytettiin fauniina kuwaelmana „Koskenlaskian morfiamet“. — Wirfityneinä palafiwat seuran jäfenet kotiinsa, toiwofiaan mieleensä kuwaelleen sitä aifaa:

Jolloinp' ei enämpi kielitahle kammeltelee fuuta Suomalaisen, Raffikiehihiys ei kansallemme Suuta myöten leiffele liha'an Haapaa haitallista, warallista, Johon riettaat hetken herheläiset Munia muinwat myrkkyfiä. Yfji kieli, Wäinän kieli filloin Sitelewi kaiffi Suomalaiset Auran rannoit' alkain armahilla Lapin raufoille rajoille asti, Sekä waltaistuimen waloista Notifille muotioille saaffa. Yfji mieli filloin yfhistäwi Genget, keskenään nyt kiistäwäiset, Yhdeffi lufajfi, fittäeffi, Sueoafointuiffi Suomeenmaaffi, Jossa oikeus kansaa ohjelewi, Wapautta laki wartioiwi.

— **Uudet mitat tulewat ruunun ylfkannoissa** eni wuoden alusta fäy-

*) Emme tässä puhu semmoisista rebelliästä efitijistä, jotka mielellään kirkossa pyssäwät, siten „Jumalan avulla“ pääsewät „sihen selmyyteen“ että woiwat lahfoihin „liittyä“, kuten mieltäselee hra M. U. S:sa.

**) Gra M. M. U. S:sa.

tettäväksi. Ensi vuoden tilasuihin on tehtävä vielä siirto vanhojen mittojen mukaan ja ne sitte muutettavat uudeksi mittoiksi. Tästä on Keis. senat. waltio-warain toimituskunta antanut määräyksen kuvernöreille. Tätenäisille ruunun jyvästön hoitajille on kuvernööri antanut edellä mainitusta määräyksestä tiedon.

— **Läänin kirjainpitäjäksi** täläläiseen läänin hallitukseen on Keis. senat. nimittänyt waratuomari D. Gyrstedt'in.

— **Kaupunkien yleisen palowakennus yhtiön** asiamieheksi Mikkeliin on määrätty ylim. läänin fonttoristi E. Lagerjam.

— **Röyhille joulukki!** Säästölaatoita köyhiä warten on asetettu kauppias A. Westerholmin kauppaopidin ja Sandbergin kirjakaupan ulkopuolelle. Hartaasti hakeutamme niille, joille Jumala on antanut enemmän tämän maailman hyvyttä, muistamaan puutetta käreitä weliä ja sijaria. Parhaat joululahjat voimme warmaan täten antaa!

— **Waltuusmiesten waali** ensi kesi-tiwiokkuna. Kaupungin waalioikeudet alkuaika ovat ensi kesi-tiwiokki kutsutut kotoontumaan maistratin eteen walitsemaan neljä waltuusmiestä vuoden lopusta erkanewien rehtori M. G. Hackelin, tohtori S. G. Hällström'in, läänin kirjuri A. Z. Hoffström'in ja katteini A. Westman'in sijaan. Waltuusmiehiä walittaessa katsonne nykyisissä oloissa waalimiehen ensimmäiseksi welvollisuuden pitää huolta siitä, että waltuusmiehistä pysyy suomenmielisenä. Mutta sen ohessa ei ole kohtuullista eikä hyödyllistä kaupungin asiain hoidosta sulkea pois niitä toisiin ajatteluja, joiden asianomainen kyky on yleensä tunnustettu. Läänin kirjuri Hoffström ei ole tietäköksemme suomenmielinen, mutta hänen kokemuksensa waltuusmiehistön toimien kuulumisissa asioissa on niin taattu, ja hänen tasamielisyytensä niin tunnettu, että hänen syrjäyttäminen epäilemättä olisi erehdys. Ehdottelemme sen johdosta walittawiksi:

Herrat M. G. Hackell'in,
" S. G. Hällström'in,
" A. Z. Hoffström'in ja
luutnantti S. D. M. Sahlan'in.

— **Mikkeliin läänin säästöpankin** osakaat pitivät wuonokokouksensa viime tiistai iltana. Johtokunnalle annettiin vuoden 1888 ajalta tiliwapaus. Tilin osoittivat sijäänpanijain saamien olleen mainitun vuoden lopussa 204,181 mark. 40 p. Johtokuntaan walittiin uudestaan wuoroisinaan eroawat jäsenet läänin maamittari G. Therman, asesfori G. Kulwi ja tullinhoitaja W. Lindstedt. Säästöpankin isännäksi asesfori G. Kulwin sijaan, koska hän ei katsonut woiwansa sinä olla johtokunnan jäsenenä, walittiin w. t. pankkotoimijaksi A. Broberg, ja paikkakunnasta pois muuttaneen wiskali A. G. Lucander'in sijaan tuomari F. W. Sjelman.

— **Warkaus.** Toisessa yönä warasti Simasen talossa täällä asuwalta jahan telläritä Wesalaiselta kellon ja rahaa eräs mies nimeltä Wirtainen. Maanittu Wirtainen, joka janoi täällä käyneensä koettamassa päästä lääninhallituksen kanslistiksi, oli pari päivää saanut ajastaa Simasen talon tuparakan nukkessa. Toisessa yönä toisien maatesa meni hän matkoihinsa wieden mukanaan kellon ja rahaa. Kun wasta oli jatanut lunta woiitiin warasta jälkiä tarkkaamalla ajaa takaa. Hän kulki rautatietä myöden ja saatiin kiini radalla lähellä Kalviisan asemaa, josta aifoipäästä jumasja matkaan jatkamaan. Hänellä saatiin pois kello sekä marikka wailta se raha minkä oli ottanut, ja tuotiin hän sitte täläläiseen poliiswahi-huoneeseen.

— **Jäähän hukunut.** Mikkeliin seurakuntaan kuuluvan Roukkuniemen talon kohdalla olewalla salmella putoi mennä pyhästä jäähän talollisen poika Otto William Honkanen Hirwenjalmen pitäjältä, palatessaan kotia Päästysjärven kylästä, jossa oli käynyt. Wettä ei ollut sillä kohden kuin parin tynärän tienoilla, mutta kun jää yltymäparilla fortui, kääntyi ujonut mille puolelle tahansa, ei woinut hän omin päin päästä. Toinen mies saapui tällä paikalle, muttei ollut hänellä kykyä kyllin auttaa. Turhaa oli hän weneen jäätä myöten lykännyt hukkuwan luokki. Hän ei saanut sitä niin kelle, että toinen olisi woinut siipen tarttua. Rauan aikaa taisteltua uupui onnettoman woi-mat, ja hän wai-pui epäilemättä kylmyyden woittamana weden waltaan.

— **Tili Mikkeliin läänin säästöpankin** hoidosta wuodelta 1888 ei mahtunut tähän numeroon, waan julaistaan ensi numerossa.

Huomautus Suomen tilaajille.

Koska useat tilaajamme owat walittaneet tappiotakin kärsineensä siitä, ettei Rahatoimikamari ole julaisut kaikkia ilmoitustiansa Suomesja, aiwomme ensi vuonna waikka ilmai-seksikin, sitte kun asianomaiset alawat Suomesja ilmoittaa, julistaa kaikki paikkakunnan wiralliset kuulutukset.

Kirje Mikkelistä.

Joulukuun 10 päivä.

Asettain juuri on ollut palvelus-wäen muutto aika. Wuosi sitten jolloin tuo tänä syysynä pois lähtenyt palkollinen tuli palvelukseensa, oli hän kaikkessa suhteessa oikein kelpo ihminen. Ystävällisesti istui silloin emännän piikkinsä kanssa iltasin takkawalkean ääressä askaroiden yhtä ja toista. Samaten oli isäntän ja rentien kesken. Myheraa kansapubetta ja iloista naurua kuului wuoroin isänniltä emänniltä, piioilta ja renkeiltä. Rohkealla kädellä kaatoi emäntä aamuisilla kahwia palveliain kuppiin, niin jotta kahwi lorisi yli kupin tasille. Tuon tuostakin woiiteli isäntä rentien suuta wiinalasilla. Palweliat keskenään kuistivat olemmepa saaneet kelpo paitan. Isäntä näyttää olewan kelpo mies ja emäntä ystävällinen ja kaataa niin täydet kahwikupit ja hywää kahwia eikä niin huonoa ja ohrafeista kuin — siellä. Kyllähän se piikkin silloin pyörähti wikkeliä nauttaen emännän edellä maito kelpo kädessä taputellen lemmiä lautajellen ja emännän mieliksi kiittelee talon tarjaa.

Seurattaammepa isäntää ja rentiä heidän askareissaan. Aamuisilla nähtiin isännän ja rengin kirwes kainalossa perättäin astuwan eli reen pajulla istuen ja ajaen metsään renti upeimmiten edellä. Metsästä sitten renti oikein heilui ja häilyi näyttäen isännälle miten kirwes heiluu miehen kädessä eli jos tuormaasta tehtiin niin tuskin isäntä jai puoli wäliin kuormaansa kuin rengin jo oli walmis. Metsästä kottin tullessa sitä oltiin taas kuin yksi mies sangen tyytyväisinä toisiinsa. Isäntä on hywällä tuulella ja lausu emännälle: No waimoseni nyt olemme saaneet oikein ahkeran ja rotewan rengin, se poika se pyssyy waikka mihin ja wääntää työtä kuin karhu. Tietysti ei emäntätään moiti piikaansa waan janoo sen olewan siwän tytön eikä ole mitään ty-län kulkia.

Noin hywällä kannalla oli asiat alkunuwodesta haltia ja palweliat wälillä. Waan loppunuwodesta on se jo muuttunut kaikki. Warin toisella puolella owat nyt wälit. Mä kaikki muuttua. Wuoden kuluessa owat nuo isännät, rengit, emännät ja piit kyllästyneet toinen toisiinsa, niin että he kaikki odottawat eronaitaa. Emäntä toiwoo pääsewänjälkeä irstaisesta ja kylän kulkia piikaluntusta, piika taas tuosta nuulasta ja pahankurijesta emännästä. Isäntä toiwoo pääsewänjälkeä tuosta lais-kasta ja huolimattomasta renkiästä, joka ei enään pidä wäliä juuri muusta kuin syömisestä. Renki toiwoo pääsewänjälkeä pois tuon tylyn ja armottoman isännän palweluksesta, jolta ei enään kuule yhtään hywää sanaa waan pistopuheita ja haukkumajanoja. Ujan kanssa owat mielet muuttuneet, iloi- ja kansas-puheet owat loppuneet, ei isäntä enää wiitfi rentiä warten wiinaputelin tulp-paa awata. — Emännän täi on myös wetyähtynyt koukkuun, ylenmielisesti kaataa jos kaataa palwelijain kuppiin se-kaista kahwia, waan ei suinkaan enään ylikupin lorise kuten wuoden alusta. Ylenmielisesti toimittaa palwelijat telt-tawansa, nurjamielisesti astuwar ruoka-pöytäin; ruoka päästyä pidetään pit-kät ruokatunnit wenyttelään itseään pen-killä isäntänsä suureksi harmiksi. Kuin näin on asiat niin eipä olekaan ihme jos molemmiin puoliin halulla odotetaan eronajan lähenevän. Ja näin on asi-ain laita ainakin niissä paikoissa jossa josta wuosi ja wäliin useat ferrat wuo-desja palkolliset muuttawat. Millä lei-noin poistettaisiin tuo epäkohta kansas-tamme? Ja mikä on syynä siihen? Sitä en rupee enkä woi täydellisesti sel-littää, sen woi jokainen järkewä ihm-inen käsittää kuin tarkein ajattelee ja poistaa itsestään.

Wilho W. d. m.

Ulkomaan sanomia.

— **Yhdysvaltain kongressi** on alkanut. Puheessaan, jolla presidentti Gar-rison awasi istunnot, mainitsi hän muun muassa ystäwällisistä suhteista kaikkien ulkowaltoihin, raha-asiaihin hywästä tilasta koska esim. kuluwalta wuodelta jää säästöä 44 milj. dollaria, rannikko-puolustusjärjestelmän parantamisesta, sosialistijien siirtolaisten kansalaistumisen waikeuttamisesta ja sotalaivaston lisäämisestä.

— **Tasawaltaijunta Portugalissa.** Brasilian tultua tasawaltaksi on myös tasawaltalaiset emämaassa Portugalissa ruvenneet innokkaasti puuhailemaan tasawallan eufiä kotimaasjaan. Portugalissa löytyykin suhteellisesti joltin-joltin joukko tasawaltalaisia.

— **Uusia kiwääriä** aiwotaan taas hankkia Saksan armeijalle, koska Sak-san waltiopäivät sitä warten owat myöntäneet 17 1/2 miljonaa Saksan markkaa.

— **Uusia työläkkoja** uhkaa syntyä wuorityömiesten seassa Saksassa.

— **Pyhän Yrjön juhlaa** wietettiin eilen tawallisella juhlallisuudella Tal-wipalatsissa Pietarissa ja samassa ti-lalijundesja teli fuuriruhinas Sergius Michailowitsch walan keisarin ja keisarinna sekä muiden kaikkien korkeimpain henkilöiden läsnä ollessa.

— **Emin pashan henki** on vielä waarassa.

— **Stanleyn voitot.** Stanley on Tsuasta 30 p. Marrask. lähettänyt pit-tästä jähkösanomaa New-Yortiin, jossa hän kuwailee mitä arwaamattoman tar-keitä maatieellisiä tuloksia hänen waarallinen, moniwaiheinen matkansa on aikaan saanut. Uruwini on kokonaan tunnettu. Kuuwuorien ajama tarkkaan määrätty. Kuwen-Zori, "pilwi kum-ingas" on nähty ituisen lumen peitossa. Albert Edward Nyanza ja Albert Ny-anza järwiin yhdistys on nyt ensifer-ran tarkein tunnettu. Senohessa suun-nattoman laajat aarniometsät, filmän siintävät hedelmälliset laitumet korkeain wuorijälkeiden wälillä. Kesällä pol-tawaa päiväntasaajaa juotu kristallin fikasta wettä suoraan lumifinokista jaatua.

— **Perintörhynäamme aiottu nai-maliitto.** Suurta huomiota on laweissa piireissä herättänyt uutinen, että nyt Wenäjän perintörhynas Nikolai toden-teolla aikoo mennä naimisiin Saksan keisarin sijaren Margarethan kanssa. New-York Herald tietää näet kertoa, että keisari Wilhelm on nyt antanut sijarelleen luvan mennä kreikkalais-wenäläiseen uskontoon, niin että nyt siis on wihdointin tuo ainoa syy poistettu, joka on aiottua naimisliittoa jo lauan aikaa estänyt toteutumasta. Verliiniin lehdet puhuwat asiasta hyvin kylmästi joka selwästi todistaa, että aiottu nai-maliitto ei suuren faksalaisen yleijön hywäksymistä ole saawuttanut.

— **Unkarin p.** Tapanin kruunun on, huolimatta Now. Bremen wäitöskista, Kosjut w. 1849 ollesjaan Unkarin ku-wernörinä todella ja wieläpä kahdesti tarjonnut Wenäjän tfaarille. Ja näin hän teli luullen siten pelastawansa ijan-maansa Jitawallan alle joutumasta.

— **Belgiasja** on tehty ministeris-töön näiden omittuissa paljastuksissa. On tultu perille että pää- ja waltiowarain ministeri Veernaert on käyttänyt walt-ion waroja omiin yhtiitysiin tarpeisiinsa n. k. hiilien, petroleumin, fynttelien, työkalujen ostamiin maatilalle.

— **Italian** rohkea ja toimielias pää-ministeri Crispi on ehdoittanut parla-mentille mullistawan muutoksen n. k. "hurksaisja fäädelmisjä".

— **Wuorijatojen kuluessa** on hywän-teke-wäisiin tarfotuksiin testamentattu ääret-tömiä summia, mutta niitä ei ole sa-nottawaksijaan käytetty mainittuihin tar-fotuksiin. Pääomien suuruus arwatta-nee siitä kuin yhtiistään forot nousewat 150 à 200 miljonaa markkaan wuo-desja ja kolme neljänestä tästä mah-dottomasta summasta käytetään wuo-sittain hallintofustannuksiin j. o. lufemat-tomien tyhjän toimittajien hengellisten ja maallisten wirtamiesten palkkoihin. Kolmas osa käytetään ihmisystäwäli-siin tarfotuksiin, ehkä wain nimellisesti. Crispin muutospuuhjat tulewat wai-ku-tamaan sen että nuo monet tyhjättoi-mittajat wirtamiehet täytyvät ryhtyä warfinaiseen työhön ja ettei enään mak-setakaan noista "hurksaisja fäädelmis-tä" pyhäin palwelukseksi, pyhäin ku-

luiksi, pietarin rahoiksi y. m. j., waan että ne todellakin käytetään työhön ky-kenemättömien, orpolasten, oikein wai-waisten, fairsahuoneitten j. n. e. hyö-dyksi.

— **Wuistopatsas keisarinna Maria Teodorownalle.** Wuistopatsaan pystyt-tämiseksi Pietariin keisarinna Maria Teo-dorownalle on S. M. Keisari omista waroistaan antanut 10,000 ruplaa, S. M. Keisarinna 5,000, Perintörhynas 1,000 ja keisarillisen perheen muut jä-jenet 10,250 ruplaa.

Huomioon otteita luonnosta ja ihmiselämästä.

II.

Stanley ja Emin-pasha owat nyt saapuneet Sanfibiin. Täällä oli heitä wastasja Belgian ja Saksan hallitsijain omentoimotukset. Stanley näyttää hy-win reippaalta; hän käyttää preussilais-ta sotatalkia, linajia housuja ja kanewa-tenkiä. Hänen hiuksensa owat aiwan walfoijet ja wiitjet teräsharmaat.

Emin-pasha on pieni, ruskeawerinen mies, joka käyttää filmälaseja lyhytnä-koisyytensä woksi, mikä juuri matkaan-saatti hänen onnettoman putoamisensa. Nyt on hän jo parannustieillä.

Jhmeellistä on lukea niistä kärsimyk-sistä ja waiwoista kuin Stanley jouf-kooneen on saanut kestää. Ja suureksi käy kunnioituksemme häntä kohtaan kuul-lesjamme jellaisten miehen suusta, mat-kanja onnistumisen johdosta, seuraawat nöyrät, jaloaateit fanaat: "Rahwas on kutsuwa sitä onneksi, uskottomat falli-mukseksi. Mutta sydämeni sywyydes-jä tunnen että taiwaan ja maan wälillä löytyy seikkoja femmoisia, joista ei kouluiwisuus woi uetiäksiaa. Wi-meinen matka on warmaankin ollut mer-killisin kuin koskaan on tehty African si-justaan. Jumala itse näkyy näl-täwästi warjelleen meitä mat-kallamme. Hän on wienyt meitä sinne, mihin hän on tohtonut ja saattanut tah-tonsa täytäntöön, waan sen ohessa suo-jellut ja warjellut meitä. Wasta silloin kuin Emin ja Jephson olinwat leirisäni aloin minä huomata että minä täy-tinfin korkeampia suunnitel-mia kuin omiani. Onnettomat suh-teet tekivät aina omat aikeni tyhjiksi. Minä koetin niin suoraan kuin mahdol-lista pysyä matkajummasjani, mutta arwaamaton waihtuisti istui peräsimessä. Uskoni että aikeitteni puhtaus an-jaisi menestystä, oli wahwa. Mutta minä tulin huomaamaan että ponnis-tuksieni menestymisen oli toisissa käpi-sjä". — Näin puhui aikakautemme suu-rin löytöretkeilijä, jolla jos kellaan olisi siyitä kehua ja kerskailla nerostaan ja woiitoistaan! Kuinka pieniksi ja mität-tömiksi käywätkään tässä walosja Stan-leyn rinnalla kaikki aikakautemme ylis-tämät ja kiittämät nerot, olkoit he sitten kulkeneet waita Pohjan hyisjä tai Ste-län polttawilla aroilla!

Saunasiemeniä.

Mutta minä olen lain kautta laista kuol-lut pois että minä Jumalassa eläisin. Minä olen Kristuksen kansa ristiinnaulittu. Minä on laki ollut meidän opettajamme Kristuksen tykö että me uskon kautta wanhurskaaksi tulijimme. Sillä te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jeshkin Kristuksen päälle. Sillä niin monta kuin te Kristukseen kas-tetut olette, niin te olette Kristuksen päämme pukeet j. n. e. Gal. 2, 19. 2, 3, 24, 26, 27. 2, 4, 6, 7.

Uskon kautta ewankeliumiin, hengen laikiin, olemme me, niinkuin Lutheri sa-nookin, laista niin kulkiet ettemme sille enään ole welkaa, emmekä saa siinä wan-hurskauttamme etsiä, eikä se saa meitä firotta, tuomita, tai pakoittaa ja ajaa: sillä Kristus on ristintuolemasjaan laista kuollut; mutta me olemme hänen kanssaan ristiinnaulittu, hänen ristin-tuolemanja on hywäksimme luettu ja niin olemme hänen kanssaan synnistä ja laista poiskuolleet. Mutta mitä war-ten? Että me Jumalalle eläijimme ja Siantä halulla palwelijimme hengen uude-sja olenno-sja. Jota wapaammat siis olemme laista, sitä enemmän elämme ja palwelemme Jumalaa, sillä Kristus itse elää silloin meisjä ja me pidämme itsemme aina niinkuin jo kasteesja Kris-tuksen ja Hänen wanhurskautensa pääl-lemme pufeneina: silloin ei taida mitään laki meitä enään tuomita. Ja kun me olemme tulleet Jumalan lapiksi, niin on meillä myös lapellinen, halullinen henki että me ilman lain palkoa Jumalalle mielellämme elämme ja Siantä pal-welemme.

Kuulutuksia.

Kuulutus:

Mikkeliin kaupungin raastuwankoukjesja äänivaltaiset asu-kaat kutsutaan täten Tuorstaina tä-män Joulukuun 19 päivänä kello 6 j. p. p. kotoontumaan Maistraa-tin eteen walitsemiaan:

1:ksi) Rakfitoista henkilöä taksee-rauslautakuntaan niiden joukosta, jotka harjoittawat elinkeinoa tahi lii-kettä, sekä niiden joukosta, jotka naut-tiwat palkkaa, eläkerahaa tahi muita tuloja, ja niiden joukosta, joilla on kiinteää omaisuutta, yhtä monta kus-takin ryhmästä:

2:ksi) Kuusi henkilöä muodostaak-seen Maistraatin jäsenten sekä Maist-raatin suuruisen henkilömäärän kans-sa, jotka takseerauslautakunta walit-see, tutkijalautakunnan tulewaksi wuo-deksi.

3:ksi) Kolme tilintarkastajaa; ja

4:ksi) Kolme jäsentä sekä yhtä monta warajäsentä kutsuntatoimis-ton lisäämiseksi, kun se tulewana wuonna kokoonuu tässä kaupungis-sa: ja ilmoitetaan että waali tapahtuu suljetuilla lipuilla, joihin waloi-tujen nimet owat niin selwästi kirjoi-tettawat, ettei epäilystä woi syntyä: että se waalilippu, joka sijältää u-seamman tahi wäheemmän määrän nimejä, kuin niiden luku, jotka owat walittawat tahi walitsijan nimifir-joituksen, on mitätön sekä että kaikki muistutukset ääniluetteloa wastaan owat tehtävät ennen waalia. Mik-kelin kaupungin Raatihuoneella 2 päivä Joulukuuta 1889.

Maistraatin puolesta:

G. P. Alopacens.

Ilmoitus.

Mikkeliin kaupungin töidenjohtajan toimi, jota seuraa 300 mar-kan wuotuinen palkka, julistetaan täten 14 päivän kuluessa Raha-toimikamarin tykönä kirjallisesti haet-tawaksi. Mikkeliissä, 6 p. Joulu-kuuta 1889.

Käsytystä:

Josif Jalk.

Sopimia

Joululahjaksi!
Wisiittifortti-pöytä
myy J. J. Wikström.

Karilan puustellisja
Mikkeliissä

alituinen warasto hyviä Meijeri-wispeliä, Meijeriharjoja ja Gläin-harjoja juurista, myydään summit-tain sekä wähiittain. Kirjeelliset ti-laukset toimitetaan nopeasti. Harjat huokeita ja erittäin sopimia käytettä.

J. J. Rosing.

W. P. K.

kokoontukoon kalustohuoneelle harjoitukseen Sunnuntaina t. k. 25 p:nä kello 8 aamulla.

Varapäällikkö.

Alituinen warasto

Viralan erittäin hyväksi tunnettua

Kuivaa Hiivaa

myypi tehtaan hinnalla

A. Kyander.

Mitä kunn. "Suomi"-lehden tilaajia, jotka eivät vielä ole suorittaneet tämän wuotista ti-lausrahaa, pyydetään hywäntahoi-vesti hetimiten maksamaan niihin tilauspaikkoihin, joista owat sen ti-lanneet.

Joulunäyttely

J. Sandberg'illa.

Joulunäyttely!

Lajiteltu varasto,

Huusholli-tavaroita, Lasten leluja y. m. y. m.

Kaikki mitä halvimmallä,

myy K. Rönmmark.

Saksan Omenia

myytävänä

A. J. Häyrysellä.

Nyt tulleita

Kauniita

BOMASE

kankaita.

K. Rönmmark.

Joulunäyttely

A. Westerholm'illa.

Joulunäyttely

Kaikki alle sisään oston.

Marjahilla- ja Hedelmämaljoja,
Kukka-maljakkoita suuri paljous,
Hedelmälautasia,
S:n veitsiä ja Sinappilusikoita,
Juomalasia,
Pöytäkaluja kaikellaisia,
Voirasioita.
Juustoveitsiä,
Kalalusikoita ja kahvelia,
Pöytäveitsiä.

O. B. Blomfelt.

Teräkaluja

Paperisaksia, Palttinasaksia, Käherryssaksia, Puotisaksia, Koruompe-
lusaksia, Reikäsaksia, Lapsen saksia, Haulisaksia, Leipä-, Metsä-,
Paisti-, Juusto-, Voi-, Parta- ja Väki-veitsiä, Puukkoja, Ratko- Pännä-,
Linkku-veitsiä, Raapeveitsiä, Linjauspiirustimia.

Kaikki polkuhinnalla.

O. B. Blomfelt.

Lastenleluja

Nukkeja, Nukinpäitä, Nukiserviisiä, Nukkikalustoja, Kummeläimiä,
Kummisia nukkia ja palloja. Ja muutoin kaikki lelut myydään mo-
nenkertaisesti alle sisäänoston.

Kaikki muut korukalut polkuhinnasta.

Ministeri-kirjalaukkuja, Pännäveitsiä,
Kirjoitus s:n Harpikkoja,
Kirjotuslustoja, Haisimia (strigeliä)
Kirjesäiliöitä, Parranajo-saippuaa,
Kirjoitusneuvoja, Ruokoliina-sormuksia,
Kynäkuppia, Kynttilälamppeja,
Paperiveitsiä, Kynttilämansetteja,
Kirje-iruja,

O. B. Blomfelt.

Kuva-Albumia 50 p:stä korkeampiin hintoihin,
Kuvakehyksiä sekä pienempiä hienoja tauluja, Lompakkoja,
Sieviä ja käytännöllisiä rahakukkaroita herroille ja naisille
sekä lapsille,
Sikaari- ja paperrossikoteloita,
Hienoja työkalukkuja naisille ja lapsille, Koulusalkkuja,
Päivän osottajia, Lampun mattoja.

Kaikki alle sisään oston.

O. B. Blomfelt.

Makulatuuri paperia

O. B. Blomfelt'ille.

Asianajoa

wirastoissa y. m. y. toimittaa

G. & Bröder.

Raupunginmoulti Turussa.

Suom! 15 vuoden kokemus.

Loppuun myydään,

sisäänosto hintoihin:

Raisten Talvi-myssyjä, Kauluksia, Bowia, Muh-
wia, mustia sekä värillisiä Hamelankaita, Triko-
liiviä, Trikoita ja hyviä Pöytälamppuja.

A. Westerholm.

Nyt tullut

Kapakaloja

A. Westerholm'ille.

Syväkään Tehtaan

Kuiwaa Hiivaa

huokealla myy

A. Westerholm.

Oulun jääkellari Pohja

A. Westerholm'illa.

A. Westerholm'illa

Terweys-Kureliiviä (Sundhets Korsetter), Willa-
huiivia, lajiteltu walikoima

A. Westerholm'illa.

Ilmoitus.

Sakjalasja jahan kans-
ja yhdistetty mylly on nyt
erittäin hywässä kunnossa
ja tarjotaan yleisön käy-
tintöön tavallista tullia
vastaan, niin hywin ra-
hasja kuin luonnossa.

Työn kelmollisuudesta
vastataan.

Rauppiaille myönnetään
melkoinen alennus.

B. J. Breitholtz.

Poismuuton tähden myydään hy-
wässä kunnossa olewa diwani
(sohwa).

Lutnantti W. Rymann.

Karantti:

Näätälinoppilas Robert Laurikainen t.
t. 4 p.; kiellän ettei kukaan saa häntä
työhönjää ottaa eikä muutenkaan suojella.

A. Pulkkinen, Mikkeliissä.

Syhyttävänä

uusi asuinrakennus: 2 kammaria, sali
ja työkki tarpeellisten ulkohuoneiden
kansja 1stä päivästä keuhkuta 1890.

A. Rauffarinen.

Kuvernörin wiraston eteläpuolella.

Soulufinkkuja otetaan sa-
mustetta-
waffi Sakjalan makkarathtaalla 16, 17
ja 18 päivästä Joulukuusta kello 9 e. p.
—3 j. pp.

G. Wille.

Mikkeliissä,

O. B. Blomfelt'in kirjapainosja
1889.